

RAPTORS MORTALITY IN NORTHWEST RAJASTHAN, INDIA (2017–2022)

Bohra D.L. (Department of Zoology, Seth G.B. Podar College, Nawalgarh, Jhunjhunu, Rajasthan, India)

Rao M.S. (Department of Zoology, Government Science College, Sikar, Rajasthan, India)

Contact:

Dau Lal Bohra
daulalbohara@yahoo.com

Maha Singh Rao
msingh4209@gmail.com

Recommended citation: Bohra D.L., Rao M.S. Raptors Mortality in Northwest Rajasthan, India (2017–2022). – Raptors Conservation. 2023. S2: 172–174. DOI: 10.19074/1814-8654-2023-2-172-174 URL: <http://rrrcn.ru/en/archives/34999>

A major contributing factor in declining populations of vultures is believed to be the widespread use of drugs such as Diclofenac, once commonly-used as a livestock anti-inflammatory drug. Use of Diclofenac is now banned in India. However, during the last 3 years, vulture's death cases are increasing not only in Rajasthan but also in other parts of India. From 2017–2022, a total of 791 vultures of 3 species i.e. Eurasian Griffon Vulture (*Gyps fulvus*), Cinereous Black Vulture (*Aegypius monachus*), and Egyptian Vulture (*Neophron percnopterus*) and 231 Steppe Eagles (*Aquila nipalensis*) were found dead at Jorbeer dumping site.

Jorbeer has been declared as conserved forest area, but dead livestock dumping site is not part of the protected area. The dramatic vulture decline observed across India leads to the emergence of a range of new ecological threats by influencing the numbers and distribution of other scavenging species. Increased feral dog populations have been reported all over in India, posing many associated disease risks, such as ra-

bies, to humans and wildlife. India already has a very high incidence of rabies, and a severe shortage of quality rabies vaccine in rural areas could further aggravate the problem. Similarly, increased crow populations at carcass dumps in vicinity of settlements pose a risk of infections to poultry, domesticated birds, avian & humans. The situation has improved slightly after the ban on diclofenac (veterinary and human use) in India since 2015, but other drugs used to treat livestock continue to kill migratory raptors and vultures in northern India. The main drugs involved into this are Ketoprofen and Phenylbutazone. The existence of only a small proportion (<0.8%) of ungulate carcasses containing lethal levels of such drugs is sufficient to cause a rapid decline in vulture populations.

Strategic planning is needed to protect migratory vultures and eagles from Russia, Kazakhstan and Central Asian countries. While the number of vultures is declining day by day, the death toll in Rajasthan is a major part of the world percentage.

Eagles and vultures that died due to poisoning in India. Photo by D. Bohra.

Орлы и падальщики, погибшие в результате отравления в Индии. Фото Д. Бора.

Үндістанда уланудан қаза болған, бүркіттер мен жемтіктермен қоректенушілер. Д. Бордын фотосы.

СМЕРТНОСТЬ ХИЩНЫХ ПТИЦ В СЕВЕРО-ЗАПАДНОМ РАДЖАСТАНЕ, ИНДИЯ (2017–2022 ГОДЫ)

Бора Д.Л. (Кафедра зоологии Колледжа Г.Б. Подара, Навальгар, Джунджуну, Раджастан, Индия)

Рао М.С. (Кафедра зоологии Государственного научного колледжа, Сикар, Раджастан, Индия)

Контакт:

Дау Лал Бора
dailalbohara@yahoo.com

Маха Сингх Рао
msingh4209@gmail.com

Рекомендуемая цитата: Бора Д.Л., Рао М.С. Смертность хищных птиц в Северо-Западном Раджастане, Индия (2017–2022 годы). – ПERNАТЫЕ ХИЩНИКИ И ИХ ОХРАНА. 2023. Спецвып. 2. С. 172–174. DOI: 10.19074/1814-8654-2023-2-172-174 URL: <http://rrrcn.ru/ru/archives/34999>

Vultures at the Jorber
cattle burial site in India.
Photo by D. Bohra.

Падалыщики на ското-
могильнице Джорбер в
Индии. Фото Д. Бора.

Үндістандагы Джорбер
мал қорымындагы
жсемтіктермен
қоректенушілер.
Д. Бордын фотосы.

Считается, что основным фактором, способствующим сокращению популяций падальщиков, является широкое использование такого препарата, как диклофенак, который когда-то широко использовался в качестве противовоспалительного лекарства для скота. Использование диклофенака теперь запрещено в Индии. Но за последние 3 года случаи смерти падальщиков растут не только в Раджастане, но и в других частях Индии. Всего за 2017–2022 гг. на свалке Джорбер были найдены мёртвыми 791 особь 3-х видов падальщиков, а именно белоголовые сипы (*Gyps fulvus*), чёрные грифы (*Aegypius monachus*) и стервятники (*Neophron percnopterus*), а также 231 степной орёл (*Aquila nipalensis*).

Джорбер был объявлен охраняемой лесной территорией, но место утилизации мертвых животных не является

частью охраняемой территории. Резкое сокращение численности падальщиков, наблюдаемое по всей Индии, ведёт к появлению ряда новых экологических угроз через опосредованное влияние на численность и распространение других видов неспециализированных падальщиков. По всей Индии сообщается о росте численности одичавших собак, что создаёт множество сопутствующих рисков, в том числе роста заболеваний, таких как бешенство у людей и диких животных. В Индии уже наблюдается очень высокий уровень заболеваемости бешенством, и абсолютная нехватка качественной вакцины против бешенства в сельской местности может ещё больше усугубить проблему. Аналогичным образом, увеличение численности ворон на скотомогильниках вблизи населённых пунктов создаёт риск заражения домашних, синантропных, диких птиц и людей. Ситуация немного улучшилась после запрета диклофенака (и в ветеринарии, и в медицине) в Индии с 2015 г., но другие препараты, используемые для лечения скота, продолжают губить мигрирующих хищников и падальщиков на севере Индии. Основными препаратами в этой области являются кетопрофен и фенилбутазон. Присутствие лишь небольшой доли (<0,8%) туш копытных, содержащих летальные уровни таких препаратов, достаточно, чтобы вызвать быстрое сокращение популяций падальщиков.

Стратегическое планирование необходимо для защиты мигрирующих падальщиков и орлов из России, Казахстана и стран Центральной Азии. В то время как численность падальщиков сокращается с каждым днём, число тех из них, кто погиб в Раджастане, составляет значительный процент от общего числа.

СОЛТҮСТІК-БАТЫС РАДЖАСТХАНДАҒЫ ЖЫРТҚЫШ ҚҰСТАРДЫҢ ӨЛІМ-ЖІТІМІ, ҮНДІСТАН (2017–2022 ЖЫЛДАР)

Бора Д.Л. (Г.Б. Подар колледжінің Зоология бөлімі, Навалгарх, Джунжхуну, Раджастан, Үндістан)

Рао М.С. (Мемлекеттік ғылым колледжінің Зоология бөлімі, Сикар, Раджастан, Үндістан)

Контакт:

Дау Лал Бора
daulalbohara@yahoo.com

Маха Сингх Рао
msingh4209@gmail.com

Ұсынылатын дәйексөз: Бора Д.Л., Рао М.С. Солтүстік-Батыс Раджастандағы жыртқыш құстардың өлім-жітімі, Үндістан (2017–2022 жылдар). – Пернатые хищники и их охрана. 2023. Спецвып. 2: С. 172–174. DOI: 10.19074/1814-8654-2023-2-172-174 URL: <http://rrrcn.ru/ru/archives/34999>

Vultures at the Jorber cattle burial site in India.
Photo by D. Bohra.

Падалыцики на скотомогильнике Джорбер в Индии. Фото Д. Бора.

Үндістандағы Джорбер мал қорымындағы жемтіктермен қоректенушілер.
Д. Бордын фотосы.

Жемтіктермен қоректенуші құстардың популяциясының азаюына ықпал ететін негізгі фактор бір кездері малдарға қабынуға қарсы дәрі ретінде кенінен қолданылған диклофенак сияқты препаратты кенінен қолдану болып табылады. Енді Үндістанда диклофенакты қолдануға тыйым салынған. Соңғы 3 жылда жемтіктермен қоректенуші құстардың өлім-жітім саны Раджастанда ғана емес, Үндістанның басқа бөліктерінде де өсуде. 2017–2022 жж аралығының өзінде Джорбер қоқыс вейінде жемтіктермен қоректенуші құстардың 3 түрінің 791 данасы өлі күйінде табылған, олар: ақбас құмай (*Gyps fulvus*), тазқара (*Aegypius monachus*) және жұртшы (*Neophron percnopterus*), сондай-ақ 231 бас дала қыраны (*Aquila nipalensis*).

Джорбер қорғалатын орман аумақ деп жарияланды, бірақ қаза болған жануарлардың көмілген жері қорғалатын аумаққа кірмейді. Үндістанда байқалған жемтіктермен қоректенушілердің санының күрт төмендеуі басқа маман-

дандырылған емес жемтіктермен қоректенушілер түрлерінің көптігі мен таралуына әсер ететін бірқатар экологиялық қауіптерді тудырады. Үндістанда жабайы иттер санының көбеюі туралы хабарланды, бұл адамдар мен жабайы табиғатқа күйтіру сияқты ауруларды қоса алғанда, көптеген қауіп төндіреді. Үндістанда күйтіру ауруы қазірдің өзінде өте жоғары және ауылдық жерлерде күйтіруға қарсы сапалы вакцинаһын абсолютті түрде болмауы мәселені одан әрі ушықтыруы мүмкін. Сол сияқты елді мекендер жанындағы малдың өлексе мүрделерін көметін жерлерде қарғалар санының көбеюі вей, синантропты, жабайы құстар мен адамдарға жұқтыру қаупін тудырады. 2015 жылдан бастап Үндістанда диклофенакқа (ветеринарлық және медициналық қолдану) тыйым салынғаннан кейін жағдай біршама жақсарды, бірақ малды емдеу үшін қолданылатын басқа препараттар Үндістанның солтүстігінде қоныс аударатын жыртқыштар мен жемтіктермен қоректенуші құстарды жоюды жалғастыруда. Бұл саладағы негізгі препараттар – кетопрофен және фенилбутазон. Мұндай препараттардың өлімге әкелетін деңгейі түйяқты жануарлардың өлекселерінде аз ғана бөлігінің болуы (<0,8%) жемтіктермен қоректенуші құстардың популяциясының тез төмендеуіне себепші болады.

Ресейден, Қазақстаннан және Орталық Азиядан үшін қоныс аударатын жемтіктермен қоректенуші құстар мен қырандарды қорғау үшін стратегиялық жоспарлау қажет. Жемтіктермен қоректенуші құстардың саны күн сайын азайып келеді және Раджастанда қаза болған құстардың саны элементік популяциясының манызды бөлігі болып табылады.

